

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

МОДУЛ С/ТО-1

**ТЕОРЕТИЧНО ОБУЧЕНИЕ
“ПРЕВОЗ НА ТОВАРИ”**

София, 2012 година

О П И С А Н И Е Н А М О Д У Л А

КОД НА МОДУЛА	НАИМЕНОВАНИЕ НА МОДУЛА	ХОРАРИУМ	ВИД НА МОДУЛА
С / ТО-1	ПРЕВОЗ НА ТОВАРИ	8 учебни часа	Задължителен

МЯСТО НА МОДУЛА В ПЛАНА НА ОБУЧЕНИЕ	ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВХОДНОТО НИВО НА ОБУЧАВАНИТЕ
Обучението може да започне с този модул.	Обучаваният трябва да притежава правоспособност за управление на МПС от категория “В”. Основно образование.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО	РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ
Учебен кабинет.	До 4 учебни часа за денонощие.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА МОДУЛА
<p>След изучаване на този модул, обучаваният трябва да притежава знания за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правилата относно работното време на екипажите на превозните средства извършващи превоз на товари и използването на тахографите. 2. Правилата, отнасящи се до превоза на товари; Документи изисквани при превоз на товари на територията на страната и при международен превоз. 3. Факторите, свързани с вида на товара на превозното средство, които оказват влияние върху безопасността на движението. Съоръжения за товарене и разтоварване. 4. Договори за превоз на товари. 5. Изисквания към МПС във връзка с превоза. Обхват на видимостта в зависимост от габаритите. 6. Поведение при пътнотранспортно произшествие и знания за мерките, които трябва да се предприемат във връзка с вида и характера на превозвания товар. Предпазни мерки при свалянето и смяна на колела.

тема 1

Описание на учебното съдържание
<p>Към цел 1. Правилата относно работното време на екипажите на превозните средства и използването на тахографите.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правилата относно времето за управление и времето за почивка на водачите: <ul style="list-style-type: none"> - общата продължителност на времето за управление между две дневни почивки или между една дневна и една седмична почивка; - общата продължителност на времето за управление за период от две последователни седмици;

- продължителността на прекъсванията на управлението;
 - дневната почивка на водача;
 - седмичната почивка на водача;
 - компенсиране на намаляването на дневните и седмичните почивки.
 - график за работата на екипажите.
2. Правила за използването на контролните уреди за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите /тахографи/:
- поставяне и смяна на тахографски лист;
 - настройване на часовника;
 - превключванелни механизми /време на управление, време на работа, време на разположение, време на изчакване, прекъсвания в управлението на автомобила и др./;
 - попълване на тахографския лист;
 - задължения на водача при неизправност в тахографа, възникнала по време на движение;
 - съхранение на тахографските листа.

тема 2

Описание на учебното съдържание
<p>Към цел 2: Правилата, отнасящи се до превоза на товари; Документи, изисквани при превоз на товари на територията на страната и при международен превоз;</p> <p>1. Правилата, отнасящи се до дейността:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лицензиране; - изисквания към водачите /физическа и психологическа годност/; - задължителни застраховки; - гранични формалности; - контрол, административнонаказателна отговорност. <p>2. Документи, изисквани при превоз на товари на територията на страната и при международен превоз на товари:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лицензия; - разрешително; - пътен лист; - застраховки; - документи за ППС - документи за товара; - документи за водача.

тема 3

Описание на учебното съдържание
<p>Към цел 3: Факторите, свързани с вида на товара на превозното средство, които оказват влияние върху безопасността на движението. Съоръжения за товарене и разтоварване.</p> <p>1. Факторите, свързани с вида на товара на превозното средство, които оказват влияние върху безопасността на движението; особености на различните видове товари /опасни товари, живи животни, лесноразваляеми продукти/</p> <ul style="list-style-type: none"> - специфични особености при превоз на различните видове товари /течности/;

- превоз на живи животни;
 - превоз на лесноразваляеми продукти;
 - превоз на опасни товари.
2. Съоръжения за товарене и разтоварване:
- устройства за товарене на стоката;
 - устройства за обработка стоката /контейнери, палети и др./
 - разпределение на товара /натоварване на ос/;
 - блокиране и осигуряване на товара.

тема 4

Описание на учебното съдържание

Към цел 4: Договори за превоз на товари.

1. Основни видове договори за превоз на товари:
 - задължения на водача;
 - данните, които трябва да съдържа товарителницата;
 - условия за натоварване, подреждане на товара и разтоварване;
 - предаване и приемане на товара.
2. Отговорността на водача по отношение на получаването, превоза и доставянето на товара в съответствие с договорените условия:
 - състояние на товара и опаковката;
 - срокове на доставка;
 - обезщетения при цялостна или частична повреда.

тема 5

Описание на учебното съдържание

Към цел 5: Изисквания към МПС във връзка с превоза. Обхват на видимостта в зависимост от габаритите

1. Нормите във връзка с теглото и размерите на превозните средства;
 - нормите във връзка с маскимальна маса на различните товарни автомобили;
 - нормите във връзка с маскимальното натоварване на ос на различните товарни автомобили;
 - допустима маскимальна широчина;
 - допустима маскимальна височина;
 - нормите във връзка с маскимальна дължина на различните товарни автомобили;
 - условията и реда за движение на извънгабаритни ППС. /превоз с извънгабаритни ППС/ /ред за издаване на разрешителни, сигнализиране, съпровождане/
2. Устройствата за ограничаване на скоростта;
 - принцип на действие;
 - използване на ограничителите на скоростта.
3. Обхват на видимостта в зависимост от габаритите на превозното средство.
 - мъртви зони;
 - уязвими участници в движението.

тема 6

Описание на учебното съдържание

Към цел 6. Поведение при пътнотранспортно произшествие и знания за мерките, които трябва да се предприемат във връзка с вида и характера на превозвания товар. Предпазни мерки при свалянето и смяна на колела.

1. Поведение при пътнотранспортно произшествие и знания за мерките, които трябва да се предприемат във връзка с вида и характера на превозвания товар.
 - ПТП с участието на МПС превозващо опасен товар;
 - леснозапалими товари;
2. Предпазни мерки при свалянето и смяна на колела.
 - осигуряване на автомобила против потегляне;
 - сигнализиране на участъка.
3. Разчитане на пътна карта; планиране на маршрута; електронни системи за навигация;
 - проследяване на определен маршрут в пътна карта;
 - електронен пренос на данни в автомобилния транспорт.

ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ /УЧЕБЕН/ ПОДХОД

Обучението по "Превоз на товари" се провежда групово или индивидуално.

Мястото на провеждането е учебният кабинет.

В началото на всяко занятие преподавателят трябва да обясни на обучавания какви знания ще се усвояват и какви са характерните им особености.

По време на занятиято, преподавателят трябва да насочва вниманието на обучавания към конкретното учебно съдържание.

Обучението включва използването на традиционните методи: разказ, обяснение, беседа, анализ и обобщение.

При обучението се използват учебно-технически средства, и образци на използваните нормативни актове и документи във връзка с превоза.

За проверка и затвърдяване на знанията се провежда текущ контрол, по време на който се решава тест или се организира дискусия по въпроси задавани от преподавателя.

ИЗПОЛЗВАНИ ДИДАКТИЧЕСКИ МАТЕРИАЛИ И УЧЕБНО-ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА

1. При обучението се онагледяват:

- пътен лист;
- TIR – карнет;
- товарителница;
- разрешение;
- лиценз;
- застрахователни договори;
- тахографски лист; електронна карта;
- удостоверени на ППС за международен превоз;
- удостоверение за психологическа годност.

2. Учебният кабинет трябва да разполага със следните материали:

- Закон за автомобилните превози (ДВ, бр. 82/1999 г., бр. 11/2002 г.);

- Наредба № 12 за изискванията за задължителна употреба на контролните уреди за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите, както и функционалните и техническите изисквания към тях (ДВ, бр.1/2003 г.);
- Наредба № 11 за международен автомобилен превоз на пътници и товари (ДВ, бр. 108, 2002 г.);
- Наредба №33 за обществен превоз на пътници и товари на територията на Република България (обн. ДВ, бр. 101/99 г.);
- Наредба № 11 за движение на извънгабаритни и тежки пътни превозни средства (ДВ, бр. 65/2001 г.);
- Регламент № 561/2006 на европейския парламент и на съвета за хармонизиране на някои разпоредби от социалното законодателство, свързани с автомобилния транспорт;
- Конвенция за договора за международен автомобилен превоз на товари (CMR);
- Европейска конвенция за защита на животните по време на международен превоз;
- Европейска спогодба за превоз на лесноразвалящи се хранителни продукти (АТР).

3. Препоръчва се използването на аудио-визуални средства – персонален компютър, видеомагнетофон, шрайбпроектор или аспектомат, окомплектовани със съответни на съдържанието на печатните материали програмни продукти, видеофилми, плаки и диапозитиви.

ТЕКУЩ КОНТРОЛ

Система за оценяване

1. Точкова система за оценяване - при тестово изпитване.

Примерен вариант на точкова система:

- скала: 10 точки;
- всеки верен отговор на въпрос носи по една точка;
- крайните резултати получени от обучаваните са между 0 точки и 10 точки.

2. Двубална система “ДА/НЕ” - за устното изпитване.

- правилните отговори и действия на обучавания се оценяват с “ДА”;
- неправилните отговори и действия на обучавания се оценяват с “НЕ”.

Средства за оценяване

1. При точковата система.

Използват се тестове с въпроси, изготвени от преподавателя. Тестовите се раздават на обучаваните, заедно с бланки за попълване на верните отговори.

2. При двубалната система.

Въпроси задавани от преподавателя.

Начини за оценяване

1. При точкова система за оценяване.

Преподавателят раздава на обучаваните тестовете заедно с бланки за попълване на верните отговори. Определя време за решаване на теста - не по малко от 1 минута и не повече от 2 минути на въпрос. Обучаваните решават теста.

Преподавателят съобщава верните отговори на всеки въпрос.

Обучаваните сами отбелязват верните отговори в бланката и сумират точките за всички въпроси, на които са отговорили правилно.

Под формата на дискусия се прави анализ на допуснатите грешки и се разяснява основанието за верния отговор.

Всеки обучаван обявява точките, които е получил. Преподавателят прави класиране и съобщава резултатите.

2. При двубалната система “Да”/ “Не”.

Преподавателят задава въпроси във връзка с превоза на товари. Обучаваният отговаря на въпросите. Преподавателят посочва грешките и прави анализ на отговорите.